

17 5 618 Ondersteuning en zorg

Geamendeerd aangenomen

Beslisnota

Maatschappelijke begeleiding en participatie statushouders

Wijchen, 12-09-2017

Geachte leden van de raad,

Beslispunten

Vast te stellen de beslisnota voor de raad met de volgende beslispunten:

1. De subsidie voor 2016 aan Vluchtelingenwerk (VWON) op basis van de jaarrekening vast te stellen op € 126.445,=
2. In 2017 aan Vluchtelingenwerk een subsidie te verlenen van € 176.197,50. Dit is inclusief de inzet van taalcoaches.
3. Het college opdracht te geven om op projectbasis:
 - a. een participatiecoach in te zetten voor 1 jaar, begrote kosten € 75.000,= en op basis van evaluatie voort te zetten, zolang de middelen daarvoor toereikend zijn
 - b. € 38.492,52 te reserveren voor een of meerdere projecten voor vrouwelijke statushouders die zijn afgestemd op de vraag van deze doelgroep.
 - c. Het college legt de raad uiterlijk in februari 2018 een voorstel voor dergelijke projecten voor.
~~Health2Move voor vrouwelijke statushouders uit te voeren voor € 38.492,52~~
 - d. Het college opdracht te geven om een concrete opdracht op te stellen voor de participatiecoach, waarin SMART doelstellingen en resultaten worden omschreven.
 - e. Het college opdracht te geven na 6 maanden verslag uit te brengen van de stand van zaken over het eerste half jaar en de inzet van de participatiecoach na 12 maanden te evalueren.
4. Bovenstaande bedragen te dekken uit de bestemmingsreserve Integratie en participatie statushouders.
5. Een evaluatie van het taalcoaching project uit te voeren, en over de concreet bereikte resultaten in termen van taalkennis van statushouders bij de eerstvolgende beslisnota over de maatschappelijke begeleiding en participatie statushouders te rapporteren.

Inleiding

De instroom van statushouders in Wijchen is toegenomen, net als in de rest van Nederland. Vorig jaar zijn 108 statushouders gehuisvest. Veel nieuwe burens. Veelal burens met een achterstand tot de arbeidsmarkt, onbekend met de

Nederlandse taal, laat staan een westerse taal, met een compleet andere culturele achtergrond. Kortom: nieuwe burens die extra ondersteuning nodig hebben bij het participeren in onze gemeente. Vanuit het rijk ontvangen we middelen om die ondersteuning vorm te geven.

Beoogd effect

Maatschappelijke begeleiding en participatie bevorderen van statushouders

Argumenten

1.1 *De taakstelling voor het huisvesten van statushouders in 2016 was hoger dan voorzien*

De verhoogde asielinstroom heeft geleid tot een verhoogde taakstelling voor Wijchen van maar liefst 105 statushouders. Met behulp van vooral Talis en Vluchtelingenwerk is het gelukt om de taakstelling te halen. Dit betekent een fors hogere inzet van Vluchtelingenwerk.

De taakstelling is een wettelijke taak. Daarnaast is er de wettelijke taak bijgekomen om statushouders een participatieverklaringstraject (PVT) aan te bieden. Ook dit wordt uitgevoerd door Vluchtelingenwerk. De ontwikkeling van de gerealiseerde taakstelling in Wijchen de afgelopen 5 jaar ziet u in de tabel hieronder (alle leeftijden).

Realisatie taakstelling 2012-2016

jaar	Aantal statushouders gehuist (bron: tvs coa)	Inburgeringsplichtig (bron: DUO)
2012	2	0
2013	21	0
2014	46	25
2015	66	45
2016	108	69
Prognose 2017	54	25

1.2 & 2.1 *u hoort een besluit te nemen omdat de subsidie de grens van € 102.240 overschrijdt.*

In de Algemene subsidieverordening 2008 (Art. 1.6 lid 3) is vastgelegd dat de gemeenteraad een besluit neemt over de te verlenen subsidie als deze per boekjaar meer dan € 102.240 bedraagt. Aangezien we in 2016 met terugwerkende kracht, maar ook in 2017 dit bedrag overschrijden, moet u hierover een besluit nemen. De overschrijding heeft alles te maken met het feit dat de taakstelling in deze jaren fors hoger ligt dan de jaren ervoor. Vluchtelingenwerk begeleidt al jarenlang statushouders die in Wijchen komen wonen, binnen de kaders die met u jaarlijks via de begroting zijn afgesproken.

2.1 *hiermee wordt de maatschappelijke begeleiding voortgezet, tijdelijk uitgebreid met taalcoaches.*

De maatschappelijke begeleiding duurt maximaal 1 jaar, voor elke statushouder. De begeleiding wordt al jarenlang naar tevredenheid uitgevoerd. Het is erg waardevol om hiermee door te gaan. Overigens

betekent het niet dat elke statushouder ook daadwerkelijk 1 jaar ondersteuning krijgt. Hier wordt maatwerk op toegepast.

We constateren dat statushouders ook ondersteuning nodig hebben in het oefenen van de Nederlandse taal. Dit is voor het inburgeren en integreren van essentieel belang. De verplichte inburgering, waarvoor statushouders zelf verantwoordelijk zijn, blijkt in de praktijk onvoldoende te zijn. Tijdelijk, dat wil zeggen zolang hiervoor de financiële middelen zijn, worden statushouders ondersteund door vrijwilligers die onder coördinatie van Vluchtelingenwerk werken.

3.1 bevorderen van participatie is ontzettend belangrijk

De in de afgelopen jaren verhoogde instroom, vraagt om een aanvulling op de bestaande maatschappelijke begeleiding. Daarvoor zijn tijdelijk ook extra rijksmiddelen beschikbaar. Met die middelen betalen we nu (tijdelijk) een deel van de bijzondere bijstand, in verband met de inrichting van het huis.

De GGD ontvangt van ons tijdelijk extra middelen om statushouders te ondersteunen in de gezondheidszorg. Daarnaast voeren zij voor ons ook extra controles uit op gezondheid en stimuleren we een gezonde levensstijl. Met het Werkbedrijf zijn aanvullende afspraken gemaakt om statushouders aan een baan of betaald werk te helpen, of juist om ervoor te zorgen dat statushouders werk en scholing kunnen combineren. Maar omdat dit voor de meeste statushouders nog niet haalbaar is, richten we ons ook op de participatie van statushouders. Dus zodra de maatschappelijke begeleiding door Vluchtelingenwerk eindigt en de mensen nog niet bemiddelbaar zijn naar werk, zorgen we ervoor dat statushouders gaan of blijven deelnemen aan de Wijchense samenleving. Afhankelijk van de mogelijkheden is dat een productieve of consumptieve rol. We streven naar de productieve rol. Een coach moet dit in goede banen leiden. Omdat veel statushouders na 1 jaar vaak nog niet bemiddelbaar naar werk zijn, vormt de coach de ruggegraat in de keten van maatschappelijke begeleiding tot aan begeleiding naar een betaalde baan.

Participatiecoach

Een participatiecoach zet statushouders aan de slag, zover de statushouder nog niet aan de slag is. De coach helpt de statushouder bij het opbouwen van een duurzaam sociaal netwerk, de verbinding maken met de buurt, deelname aan activiteiten en voorzieningen stimuleert, en waar mogelijk statushouders toeleidt naar vrijwilligerswerk of een andere vorm van onbetaald werk. Dit kan zowel in georganiseerd als ongeorganiseerd verband zijn. Ook partijen als GGD, Bibliotheek, Talis, scholen en Sociaal Wijkteam, maar ook statushouders zelf, worden bij de uitvoering betrokken. Wat al gebeurt, wordt niet opnieuw opgetuigd. We zetten een participatiecoach in, die, samen met vrijwilligers, de statushouders helpt om stappen te zetten op de participatieladder. De primaire verantwoordelijkheid voor participatie ligt bij de statushouder zelf, die nemen we niet over. De motivatie moet vanuit de statushouder zelf komen. Als de motivatie ontbreekt, wordt er alles aan gedaan om belemmeringen op te heffen, zodat hij of zij weer in beweging komt.

De Participatiewet biedt ons de mogelijkheid om zelf, actief, statushouders te benaderen en hen ondersteuning aan te bieden voor participatie. Waar noodzakelijk zal de participatiecoach, in nauw overleg met de betrokken klantmanager, de statushouder wijzen op de mogelijkheden en verplichtingen van deze wet. De participatiecoach voert daarom ook regelmatig overleg met de klantmanagers en heeft kennis van de inhoud van de Participatiewet.

De coach wordt functioneel ondergebracht bij Vluchtelingenwerk. Zij hebben de benodigde expertise in huis. Vooral nog wordt de coach voor een pilot van 1 jaar

ingezet. Na 1 jaar evalueren we de pilot. Als het succesvol blijkt te zijn, verlengen we de pilot zolang daarvoor voldoende rijksmiddelen beschikbaar zijn.

Health2Move

We starten ook een specifiek integratieproject voor vrouwelijke statushouders. Het is een pilot waarin we, naast de mogelijkheden van de participatiecoach, extra ondersteuning bieden aan deze specifieke groep. Zo hopen wij zicht te krijgen op onder welke voorwaarden specifieke projecten meer participatie opleveren. Het project moet vrouwelijke statushouders via activiteiten gericht op ontmoeting, gezondheid en bewegen, vrouwen mee laten doen aan de Wijchense samenleving. Het is een pilot, gericht op vrouwen omdat we merken dat die vaak moeilijk te bereiken zijn, maar wel gemotiveerd zijn. Via deze pilot hopen we ook te bereiken dat de vrouwen als gezondheids-managers van het gezin hun eigen omgeving stimuleren tot een gezonde levensstijl.

4.1 deze middelen zijn ervoor bedoeld, en zijn toereikend

De subsidie aan VWON wordt volledig gedekt uit de rijksmiddelen. We voldoen met de subsidie aan VWON aan onze wettelijke taak om statushouders te huisvesten en een participatieverklaringstraject aan te bieden (PVT) en we ondersteunen de statushouders bij de meest basale zaken die een statushouder nodig heeft om in Wijchen te (blijven) wonen. De ondersteuning is dit jaar uitgebreid met coaching zelfredzaamheid, omdat we merken dat sommige statushouders wat langer begeleiding nodig hebben. In totaal worden statushouders 1 jaar lang begeleid. VWON coordineert ook de taalcoaches, vrijwilligers die statushouders helpen in hun ontwikkeling van de Nederlandse taal en cultuur. Dit is een belangrijke basisvoorwaarde om te participeren in Wijchen. Ook de inzet van taalcoaches, die we via VWON inzetten, is vooralsnog een pilot. We evalueren na 1 jaar de resultaten. Met de inzet van de taalcoaches bereiken we 30 statushouders.

Kanttekeningen

2.1 & 3.1 het kan zijn dat dit nog niet voldoende is

De uitbreiding met taalcoaches en een participatiecoach kan voor sommige statushouders toch nog onvoldoende blijken te zijn. Het is een kwestie van maatwerk. We verwachten met deze forse uitbreiding van de inzet, dat het ons lukt om statushouders verder te brengen op de participatieladder. Vanuit de rijksmiddelen houden we middelen achter de hand om daar waar nodig extra ondersteuning te organiseren.

Financiën

De kosten voor de subsidie in 2016 past binnen de ontvangen middelen vanuit het Rijk. Dit zijn middelen voor maatschappelijke begeleiding, participatie en integratie.

Het overschot doteren wij aan de bestemmingsreserve Integratie en participatie statushouders. In 2016 bedraagt dit eindsaldo € 286.365,=.

Het doel van de reserve is om bestaand beleid te financieren (bijzondere bijstand, uitkeringen, participatie en integratie) en

Voor 2017 krijgen we ook de rijksbijdrage, die ruim voldoende is om de subsidie van Vluchtelingenwerk te dekken. Het restant van de rijksuitkering wordt volgens hierboven beschreven doelstelling ingezet.

Samengevat:

VWON subsidie 2016	€ 126.445
VWON subsidie 2017 (incl. taalcoach)	€ 176.197
Participatiecoach (pilot 1 jaar)	€ 75.000
Health2Move	€ 38.493

Uitvoering

VWON ontvangt beschikkingen voor de jaren 2016 & 2017.

CEM sport support ontvangt de opdracht om het project Health2Move uit te voeren

Burgerparticipatie

Daar waar mogelijk worden burgers betrokken bij de begeleiding van statushouders. VWON werkt alleen maar met vrijwilligers. Ook statushouders zelf worden ingezet bij de uitvoering.

Bijlagen

1. Jaarrekening VWON 2016
2. Begroting VWON 2017

Gerelateerde stukken

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
De secretaris, De burgemeester,

De gemeenteraad van Wijchen

17 5 618 Ondersteuning en zorg

Geamendeerd aangenomen

Raadsbesluit

Maatschappelijke begeleiding en participatie statushouders

Samenvatting

We stellen voor om de maatschappelijke begeleiding, die al sinds jaar en dag wordt uitgevoerd door Vluchtelingenwerk, voort te zetten. Als aanvulling hierop, en vanwege de verhoogde instroom van statushouders vooral in 2015 en 2016, stellen we voor om;

- i. een pilot te starten met een participatiecoach. De coach vormt de ruggengraat in de keten van maatschappelijke begeleiding tot aan begeleiding naar (waar mogelijk) een betaalde baan.
- ii. met taalmaatjes een impuls te geven aan de ontwikkeling van de Nederlandse taal. Dit als aanvulling op de inburgering, waar statushouders zelf verantwoordelijk voor zijn.
- iii. een integratieproject voor vrouwelijke statushouders te starten. Dit is een specifieke groep die vaak lastig te bereiken is.

Voor deze activiteiten worden de rijksmiddelen ingezet vanuit het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom.

De raad van de gemeente Wijchen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van: 12-09-2017

Besluit:

Vast te stellen de beslisnota voor de raad met de volgende beslispunten:

1. De subsidie voor 2016 aan Vluchtelingenwerk (VWON) op basis van de jaarrekening vast te stellen op € 126.445,=
2. In 2017 aan Vluchtelingenwerk een subsidie te verlenen van € 176.197,50. Dit is inclusief de inzet van taalcoaches.
3. Het college opdracht te geven om op projectbasis:
 - a. een participatiecoach in te zetten voor 1 jaar, begrote kosten € 75.000,= en op basis van evaluatie voort te zetten, zolang de middelen daarvoor toereikend zijn
 - b. € 38.492,52 te reserveren voor een of meerdere projecten voor vrouwelijke statushouders die zijn afgestemd op de vraag van deze doelgroep.
 - c. Het college legt de raad uiterlijk in februari 2018 een voorstel voor dergelijke projecten voor.
~~Health2Move voor vrouwelijke statushouders uit te voeren voor € 38.492,52~~
 - d. Het college opdracht te geven om een concrete opdracht op te stellen voor de participatiecoach, waarin SMART doelstellingen en resultaten worden omschreven.
 - e. Het college opdracht te geven na 6 maanden verslag uit te brengen van de stand van zaken over het eerste half jaar en de inzet van de participatiecoach na 12 maanden te evalueren.

4. Bovenstaande bedragen te dekken uit de bestemmingsreserve Integratie en participatie statushouders.
5. Een evaluatie van het taalcoaching project uit te voeren, en over de concreet bereikte resultaten in termen van taalkennis van statushouders bij de eerstvolgende beslisnota over de maatschappelijke begeleiding en participatie statushouders te rapporteren.

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van 26 oktober 2017

De voorzitter,

De griffier,